

[شروع سفر «انگلند» دیگر باره]

چهارشنبه [بیست و هشتم] بر جہازی خورد، «برطانیہ» نام،
کہ بہ سی گنی^۱ یعنی سیصد روپیہ مکانی در آن کرایہ، و ہشتاد

روپیہ خرج «ویسن»^۲ شدہ بود، سوار شدہ بہ عزم «لندن» لنگر برداشتم و چہار صد روپیہ نیمہ
کرایہ جہاز سابق - با اینکہ رفقا حصہ خود وصول کردند - سوخت شد. تفصیل این مجمل آنکہ
کپتان «ناتلمان» ہم پس از ما بہ چند روز، کہ موسم بد منقضی شد، جہاز [خود را] بہ «کیپ تون»
آورد. و کیل کمپنی بہ غمازی کپتان «ولہسن» بہ جہت پارچہ ہای نیم سوختہ مغروقہ - کہ ذکرش
در خورد بنگالہ گذشت - اورا گرفتار قضا یا گردانید، چنانچہ مبلغ پانزدہ بیست ہزار روپیہ بر وی
خسارت افتاد. عملہ جہاز او اکثر متفرق شدند. در این وقت رفقا قابو یافتہ گفتند کہ نیمہ زر ما را
واپس بدہ یا ما را بہ مقصد برسان. و او در ہر دو امر درماندہ، داوری بہ عدالت و لندیز بردند. من
بہ دو سبب در نالشی بارفقا موافقت نکردم. یکی از اینکہ «کپتان ناتلمان» مرا از آن بازداشتہ گفت:
«تو مرد غریبی، بہ عدالت مرو. اگر بہ حکم عدالت بہ دیگران زر خواہد رسید بہ ہمان رسد،^۳
من بہ خوشی خود بہ تو خواہم داد.» دیگر خوف دغا بازی ہای قوم و لندیز، خصوص کہ «کپتان
ناتلمان» در آن مدت بہ یکی از دختران و لندیز نکاح کردہ بود، و رفقا نیز از وصول زر [اظهار] یأس،
و ہر روز مبلغی زر بہ خرج می آوردند. آخر کاریک روز قبل از سوار شدن بر جہاز، زر رفقا بہ دست
آمد، و کپتان «ناتلمان» با من خلف میعاد و انکار وعدہ نمود. بہ ضرورت کپتان «ہوگن»، تاجر
عمدہ انگلش، را و کیل خود کردہ بر آمدم. بعد دوونیم سال خطی در لندن بہ من رسید کہ معاملہ
شمارا در عدالت و لندیز بہ دستور رفقا بر مراد خود حکم یافتہ، اما و کیل کپتان «ناتلمان» بہ آن
متقاعد نشدہ داوری بہ «اپیل»^۴ کہ حکام آن انگلش ہستند برد و در آنجا دعوی ہیچ و ناچیز
گردید.

بالجملہ از رفقا سہ کس در کیپ ماندہ، از تعدی و تجبر آنہا رستم، و کپتان «رچدسن» با
اطفال و دختر ضعی و غوغایی خود بر [این] جہاز بود.

دگر خوبی جہاز «برطانیہ»^۵

این جہازی است کہ کار آن شکار ماہی «ویل» کہ ذکر آن
گذشت و روغن آن کشیدن و بہ لندن بردن است. چنانچہ معلوم

اول آن در آغاز ہمین سفر بہ کسر استخوان پا - کہ ریسمان قلاب ماہی در شکار، بدان پیچیدہ

(۱) Guinea (۲۱ شلینگ). (۲) نسخہ چاپی: ویش.

(۳) رسد، قسمت و حصہ کہ بہ ہر کس رسد (آندراج)؛ بہ ہمان رسد، بہ ہمان نسبت.

(۴) Appell (دادگاہ تجدیدنظر) (۵) نسخہ چاپی: صفت جہازی کہ ویلر (Whaler) گویند.